

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

HÀ TIẾN SỰ

**GIẢI PHÁP HUY ĐỘNG NGUỒN LỰC CỦA CỘNG
ĐỒNG TRONG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TRÊN
ĐỊA BÀN HUYỆN VĂN BÀN TỈNH LÀO CAI**

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

THÁI NGUYÊN, 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

HÀ TIẾN SỰ

**GIẢI PHÁP HUY ĐỘNG NGUỒN LỰC CỦA CỘNG
ĐỒNG TRONG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TRÊN
ĐỊA BÀN HUYỆN VĂN BÀN TỈNH LÀO CAI**

Chuyên ngành: Phát triển nông thôn

Mã số: 8620116

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Trần Văn Điền

THÁI NGUYÊN, 2019

LỜI CAM ĐOAN

Luận văn tốt nghiệp “*Giải pháp huy động nguồn lực của cộng đồng trong xây dựng nông thôn mới trên địa bàn huyện Văn Bàn, tỉnh Lào Cai*”, chuyên ngành Phát Triển Nông Thôn là công trình nghiên cứu của riêng tôi luận văn đã sử dụng thông tin từ nhiều nguồn khác nhau, các thông tin có sẵn đã được trích rõ nguồn gốc.

Tôi xin cam, đoan rằng số liệu và kết quả nghiên cứu đã đưa trong luận văn này là trung thực và chưa được sử dụng trong bất cứ một công trình nghiên cứu khoa học nào. Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ trong việc thực hiện đề tài này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong đề tài đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày 01 tháng 8 năm 2019

Học viên

Hà Tiến Sự

LỜI CẢM ƠN

Sau một thời gian học tập và nghiên cứu, đến nay em đã hoàn thành bài luận văn tốt nghiệp theo kế hoạch của trường Đại học Nông Lâm với đề tài “*Giải pháp huy động nguồn lực của cộng đồng trong xây dựng nông thôn mới trên địa bàn huyện Văn Bàn, tỉnh Lào Cai*”.

Có được kết quả này lời đầu tiên em xin gửi lời cảm ơn đến các thầy giáo **PGS.TS. Trần Văn Điền** đã hướng dẫn em trong quá trình hoàn thành luận văn. Thầy đã chỉ bảo và hướng dẫn tận tình cho em những kiến thức lý thuyết, thực tế cũng như các kỹ năng trong viết bài, đồng thời cũng chỉ rõ những thiếu sót và hạn chế để em hoàn thành bài báo cáo với kết quả tốt nhất. Thầy luôn là người truyền động lực giúp em hoàn thành tốt giai đoạn thực tập tốt nghiệp và viết luận văn.

Cho phép em gửi lời cảm ơn sâu sắc tới các phòng ban của UBND huyện Văn Bàn, UBND các xã Làng Giàng, Khánh Yên Thượng, Nậm Chày đã nhiệt tình giúp đỡ em, cung cấp cho em các thông tin, số liệu để phục vụ cho bài báo cáo. Đã tạo mọi điều kiện giúp em hoàn thành luận văn.

Em xin chân thành biết ơn sự tận tình dạy dỗ của các thầy cô trong Trường Đại học Nông Lâm, đặc biệt là các thầy cô trong khoa Kinh tế và Phát triển nông thôn, phòng Đào tạo.

Lời cảm ơn chân thành và sâu sắc, em xin gửi đến gia đình, bạn bè đã luôn sát cánh và động viên em trong những giai đoạn khó khăn nhất.

Thái Nguyên, ngày 01 tháng 8 năm 2019

Học viên

Hà Tiến Sự

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
Mở đầu	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
3. Đối tượng nghiên cứu	2
4. Phạm vi nghiên cứu	2
5. Những đóng góp mới, ý nghĩa khoa học và thực tiễn	3
Chương 1: Cơ sở khoa học của đề tài	4
1.1. Cơ sở lý luận về xây dựng NTM và huy động nguồn lực xây dựng NTM	4
1.1.1. Khái niệm nông thôn và nông thôn mới	4
1.1.2. Khái niệm nguồn lực và nguồn lực cộng đồng	5
1.1.3. Huy động nguồn lực cộng đồng trong phát triển nông thôn	6
1.1.4. Nội dung chủ yếu về chương trình xây dựng nông thôn mới	11
1.2. Cơ sở thực tiễn về xây dựng NTM và huy động nguồn lực xây dựng NTM	13
1.2.1. Một số kinh nghiệm xây dựng NTM trên thế giới và ở Việt Nam	13
1.2.2. Kinh nghiệm ở Việt Nam	16
1.2.3. Kinh nghiệm cho huyện Văn Bàn	24
Chương 2: Đặc điểm địa bàn nghiên cứu và phương pháp nghiên cứu	26
2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu	26

2.1.1. Điều kiện tự nhiên, tài nguyên và môi trường	26
2.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội	28
2.2. Nội dung nghiên cứu	35
2.3. Phương pháp nghiên cứu	36
2.3.1. Phương pháp thu thập thông tin	36
2.3.2. Phương pháp phân tích	37
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	37
Chương 3: Kết quả nghiên cứu và thảo luận	39
3.1. Tình hình xây dựng nông thôn mới tại huyện Văn Bàn, tỉnh Lào Cai	39
3.1.1. Chương trình xây dựng NTM của huyện giai đoạn 2015-2017	39
3.1.2. Đánh giá chung	41
3.2. Tình hình huy động nguồn lực cộng đồng cho chương trình xây dựng NTM tại địa bàn nghiên cứu	42
3.2.1. Kết quả huy động nguồn lực xây dựng nông thôn mới của huyện Văn Bàn	42
3.2.2. Khái quát chung 3 xã nghiên cứu	44
3.2.3. Sự hiểu biết của người dân và cán bộ xã, thôn về chương trình xây dựng nông thôn mới	46
3.2.4. Tình hình huy động nguồn lực xây dựng NTM ở xã Làng 5252Giàng	52
3.2.5. Tình hình huy động nguồn lực xây dựng NTM ở xã Khánh Yên Thượng	53
3.2.6. Tình hình huy động nguồn lực xây dựng NTM ở xã Nậm Chày	54
3.3. Xác định những hạn chế, khó khăn, nguyên nhân và đề xuất một số giải pháp để huy động nguồn lực cộng đồng trong chương trình xây dựng NTM	55

3.3.1. Phân tích điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội, thách thức (SWOT) trong việc huy động nguồn lực cộng đồng xây dựng nông thôn mới huyện Văn Bàn	58
3.3.2. Nguyên nhân của hạn chế huy động nguồn lực cộng đồng trong chương trình xây dựng NTM huyện Văn Bàn	59
3.3.3. Đề xuất một số giải pháp để huy động nguồn lực cộng đồng trong xây dựng nông thôn mới tại huyện Văn Bàn	60
Kết luận và kiến nghị	69
Kết luận	69
Kiến nghị	70
Tài liệu tham khảo	72

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Nghĩa
BCĐ	Ban chỉ đạo
BQL	Ban quản lí
CNH-HĐH	Công nghiệp hóa - Hiện đại hóa
CSHT	Cơ sở hạ tầng
HTX	Hợp tác xã
KT-XH	Kinh tế xã hội
MTQG	Mục tiêu quốc gia
NN&PTNT	Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
NTM	Nông thôn mới
PTNT	Phát triển nông thôn
TTCN	Tiểu thủ công nghiệp
UBND	Ủy ban nhân dân
VSMT	Vệ sinh môi trường
VHXH	Văn hoá - Xã hội
XĐGN	Xóa đói giảm nghèo

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1: Tình hình sử dụng đất huyện Văn Bàn	27
Bảng 2.2: Cơ cấu kinh tế huyện Văn Bàn	28
Bảng 2.3: Cơ cấu giá trị sản lượng nông nghiệp, lâm nghiệp và thủy sản trên địa bàn huyện Văn Bàn	28
Bảng 2.4: Diện tích các loại cây trồng trên địa bàn huyện Văn Bàn	29
Bảng 2.5: Số lượng gia súc, gia cầm huyện Văn Bàn	30
Bảng 2.6: Dân số trung bình phân theo giới tính và phân theo thành thị, nông thôn	31
Bảng 2.7: Kết cấu hạ tầng, dịch vụ của các xã, thị trấn trên địa bàn huyện	32
Bảng 3.1: Tổng hợp kết quả rà soát các tiêu chí NTM huyện Văn Bàn tính đến tháng 12/2017	40
Bảng 3.2: Kết quả huy động nguồn lực cộng đồng xây dựng NTM huyện Văn Bàn giai đoạn 2015 - 2017	43
Bảng 3.3: Một số thông tin 3 xã nghiên cứu thời điểm cuối năm 2017	45
Bảng 3.4 Sự hiểu biết của người dân về chương trình xây dựng NTM	46
Bảng 3.6: Sự hiểu biết của cán bộ về chương trình NTM	47
Bảng 3.7: Đánh giá của cán bộ và người dân về việc triển khai xây dựng NTM tại địa phương	48
Bảng 3.8 Những việc người dân tham gia vào xây dựng nông thôn mới (n=135)	49
Bảng 3.9: Ý kiến đánh giá của cán bộ xã, thôn về sự tham gia cộng đồng trong xây dựng NTM (n = 30)	50
Bảng 3.10: Nguồn vốn cho xây dựng NTM tại xã Làng Giàng đến tháng 12/2017	52
Bảng 3.11: Nguồn vốn cho xây dựng NTM tại xã Khánh Yên Thượng tính đến tháng 12/2017	53
Bảng 3.12: Nguồn vốn cho xây dựng NTM tại xã Nậm Chày tính đến tháng 12/2017	54
Bảng 3.13: Ý kiến của các hộ dân về việc huy động nguồn lực cho chương trình xây dựng NTM	56
Bảng 3.14: Ý kiến của cán bộ xã, thôn về khó khăn huy động nguồn lực từ cộng đồng (n=30)	57

TRÍCH YẾU LUẬN VĂN

I. Tóm tắt mở đầu

Học viên: Hà Tiên Sự

Đề tài: “*Giải pháp huy động nguồn lực của cộng đồng trong xây dựng nông thôn mới trên địa bàn huyện Văn Bàn, tỉnh Lào Cai*”

Chuyên ngành: Phát triển nông thôn ; Mã số: 8.62.01.16

Cơ sở đào tạo: Trường Đại học Nông Lâm - Đại học Thái Nguyên

II. Nội dung bản trích yếu

2.1 Mục đích nghiên cứu

Đánh giá thực trạng xây dựng nông thôn mới tại huyện Văn Bàn, tỉnh Lào Cai. Đánh giá tình hình huy động nguồn lực cộng đồng trong xây dựng NTM tại địa bàn nghiên cứu. Xác định những nguyên nhân, hạn chế, phân tích điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức trong huy động nguồn lực cộng đồng xây dựng nông thôn mới. Để từ đó, đề xuất các giải pháp nâng cao huy động nguồn lực của cộng đồng cho xây dựng NTM trên địa bàn huyện Văn Bàn.

2.2 Phương pháp nghiên cứu

Đề tài lựa chọn 3 xã Làng Giàng, Khánh Yên Thượng và Nậm Chày (đại diện cho 3 vùng khác nhau về kinh tế, xã hội) để tiến hành nghiên cứu. Đề tài sử dụng công cụ là phiếu điều tra đã chuẩn bị trước. Đề tài đã phỏng vấn trực tiếp 135 hộ gia đình nông thôn tại 3 xã nghiên cứu và điều tra phỏng vấn 30 cán bộ ở 3 xã này. Số liệu điều tra được phân tích bằng các phương pháp thống kê mô tả, phương pháp thống kê số sánh, phương pháp chuyên gia.

2.3 Kết quả nghiên cứu chính

Kết quả nghiên cứu chính đã chỉ ra rằng:

Sau 9 năm thực hiện Chương trình xây dựng NTM trên địa bàn huyện Văn Bàn nói riêng và trên địa bàn tỉnh Lào Cai nói chung không còn trường học tạm, không còn nhà tạm, nhà đột nát; các cơ sở y tế được xây dựng khang trang, công tác chăm sóc sức khỏe cho nhân dân được cải thiện tốt. Đời sống của Nhân dân trước đây từ khó khăn, có thôn bản cực kỳ khó khăn không có đường giao thông, không có điện lưới quốc gia, không có đủ nước sạch cho sinh hoạt. Tỷ lệ xã đạt nông thôn mới là 36,36%, đứng thứ ba trong tám huyện của tỉnh Lào Cai. Huyện đã triển khai thực hiện đồng bộ các chính